

значає ліцензійний порядок надання транспортних послуг. Вказане і є основою транспортної політики країн ЄС.

Регулювання транспортної політики в ЄС здійснюється договором про функціонування ЄС. У цьому договорі скасовується будь-яка дискримінація щодо порядку транспортних перевезень та встановлення єдиних тарифів на перевезення територією Євросоюзу (п. 1 ст. 95) , звертається особлива увага на ефективність перевезень, дотримання порядку перевезень великих вантажів, на профілактику та зменшення транспортної аварійності, належне забезпечення розгалуженої системи транспортних шляхів, зокрема залізничних сполучень та зменшення шкідливого впливу на зовнішнє середовище (Директива 99/94/ЄС).

Транспортна політика ЄС як і транспортна політика України на шляху до євроінтеграції, базується на принципах гармонізації й лібералізації. За допомогою встановлення єдиних правил діяльності у сфері залізничних перевезень, вносяться відповідні зміни щодо вдосконалення транспортного законодавства країн ЄС та України.

Створення єдиного економічного простору на території країн ЄС передбачає наявність «єдиного» ринку транспортних послуг. Після підписання та вступу у силу єдиного європейського акту, розвиток транспортної політики та лібералізація транспорту проходять більш інтенсивніше. Так, в червні 2001 року під час засідання європейської ради ЄС у Гетеборзі, була прийнята до врахування та реалізації європейська транспортна політика – «Біла книга».

В подальшому, Європейська Комісія внесла зміни до європейської транспортної політики та зробила акцентовану увагу на загальні для всіх країн ЄС підходи і спільний діалог з проблем транспорту та вирішення цих проблем шляхом розвитку галузі, про створили план розвитку, розрахований на виконання до 2020 року . При цьому, Європейська Комісія вперше поставила потреби споживачів у центр своєї стратегії.

В Україні організація перевезень вантажу, пасажирів та багажу встановлюється «Порядком обслуговування громадян залізничним транспортом» [6], а умови цих перевезень – «Правилами перевезень пасажирів» [7]. Наказом Міністерства транспорту України від 21.11.2000 р. були затверджені окремі розділи Правил перевезення вантажів, які суворо регламентують ці дії, порядок їх здійснення і наслідки [4].

Таким чином, виконання договору перевезення пасажирів, вантажів, багажу і пошти залізничним транспортом – це регламентований законодавством порядок і процес вчинення учасниками

вказаного договору послідовних та необхідних дій, які були обумовлені у договорі перевезення або транспортній накладній. Згідно з визначенням перевізник не зможе виконати свій обов'язок, що полягає у перевезенні вантажу, якщо відправник вантажу не надасть вантаж для перевезення у визначений строк, передбачений у договорі, а одержувач вантажу, у свою чергу, не зможе його одержати, якщо перевізник не поінформує його про прибуття вантажу. Тому, для відносин договору перевезення вантажу має велике значення вимога його належного виконання.

За договором перевезення залізничним транспортом пасажирів одна сторона (перевізник) приймає на себе зобов'язання щодо перевезення іншої сторони (пасажира) до місця призначення, а в разі наявності багажу, доставити й його до пункту призначення, де зобов'язаний видати його особі, яка має право його одержати. При цьому особа відправник та/або пасажир зобов'язуються сплатити встановлену плату за перевезення та проїзд [12; с. 200]. Договір перевезення залізничним транспортом посвідчується квитком, багажною квитанцією, які надаються пасажирові, та транспортною накладною для перевезення вантажів.

Якщо звернутись до транспортного сектору ЄС то побачимо, що він є частиною спільного міжнародного ринку, який, в рамках транспортної політики ЄС, регулюється встановленими Європейським парламентом та радою, спеціальними нормами. Вказані норми, спільно з положеннями розділу VI частини третьої Договору про функціонування ЄС є джерелами формування у системі права ЄС інституту транспортного права. Однак при цьому, у країнах ЄС поступово знижуються обсяги перевезень залізничним транспортом, у зв'язку з цим в більшості країн ЄС цей сектор є збитковим і фінансується державою.

В цілому регулювання діяльності у галузі залізничного транспорту в Європі визначається нормами традиційних міжнародних договорів (Бернські вантажні конвенції 1966 року (КОТІФ) з Додатковою угодою 1966 року, Угода про міжнародне залізничне вантажне сполучення 1998 року (СМГС) , з подальшим доповненням (МТТ)).

І все ж на ЄС покладається завдання забезпечити дію принципів спільного ринку стосовно залізничного транспорту. ЄС уніфікує моделі управління для єдиної системи залізничного транспорту. Держави – члени ЄС самостійно розвивають мережі залізниць і забезпечують дотримання стандартів безпеки залізничними підприємствами. Під вказаними підприємствами розуміються будь-які підприємства (державні або приватні), які мають ліцензію, видану відповідно законодавства ЄС.

8. Брагинский М.И. Витрянский В.В. Договорное право. Книга четвертая. – М. : Статут», – 2004.
9. Булгакова I.B., Клепкова O.B. Транспортне право України: Академічний курс. Підручник. – К. : Видавничий дім «Ін Юре». – 2005.
10. Залесский В.В. Транспортные договоры. Учебно-практическое пособие. – М. : «ЮрИнформцентр», 2001.
11. Луць В.В. Контракти в підприємницькій діяльності: Навчальний посібник. – К. : «Юрінком Інтер», 2001.
12. Тарасов М.А. Транспортное право. – Ростов наДону, Изд-во Ростовского университета, 1968.

Сірко Ростислав Богданович

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ, ПАСАЖИРІВ ТА БАГАЖУ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

В запропонованій статті надається загальна характеристика належного правового регулювання перевезень на залізничному транспорті вантажів, багажу, пасажирів та пошти, яке зумовлено необхідністю створення механізму правового регулювання транспортних відносин з урахуванням взаємовідносин Європейського Союзу та України у сфері транспортної політики, під час інтеграції України до ЄС, у зв'язку з великим зовнішньо-торгівельним оборотом України з країнами ЄС. Визначено, що транспортний сектор ЄС є частиною спільного міжнародного ринку, який, в рамках транспортної політики ЄС, регулюється встановленими Європейським парламентом та радою, спеціальними нормами, які інтегровані у законодавстві України.

Ключові слова: договір перевезення, залізничний транспорт, залізниця, пасажир, вантаж, багаж, пошта

Сирко Ростислав Богданович

ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ПЕРЕВОЗКИ ГРУЗОВ, ПАССАЖИРОВ И БАГАЖА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫМ ТРАНСПОРТОМ НА ПУТИ К ЕВРОИНТЕГРАЦИИ

В предложенной статье предоставляется общая характеристика надлежащей правовой регуляции перевозок на железнодорожном транспорте грузов, багажа, пассажиров и почты, которое предопределенно необходимостью создания механизма правовой регуляции транспортных отношений с учетом взаимоотношений Европейского Союза и Украины в сфере транспортной политики, во время интеграции Украины к ЕС, в связи с большим внешним торговым оборотом Украины со странами ЕС. Определенно, что транспортный сектор ЕС является частью общего международного рынка, который, в рамках транспортной политики ЕС, регулируется установленными Европейским парламентом и советом, специальными нормами, которые интегрированы в законодательстве Украины.

Ключевые слова: договор перевозки, железнодорожный транспорт, железная дорога, пассажир, груз, багаж, почта

Sirko Rostyslav Bohdanovych

LEGAL REGULATION OF CARRIAGE OF GOODS, PASSENGERS AND LUGGAGE BY RAILWAY TRANSPORT ON THE WAY TO EUROPEAN INTEGRATION

This article provides general characteristics of an adequate legal regulation of a railway transportation of cargo, luggage, passengers and mail, which is predetermined by the necessity of creation of mechanism of legal regulation of transport relations based on relations of European Union with Ukraine in the field of transport policy during Ukraine's integration to the EU, due to the large external trade turnover of Ukraine with the EU. It is defined that the transport sector of the EU is part of the overall international market, which, in the framework of the transport policy of the EU, is governed by established by the European Parliament and the Council special rules, which are integrated in the legislation of Ukraine.

Key words: contract of carriage, rail transport, railway, passenger, cargo, baggage, mail.